

Đuro Priljeva i Marko Kovačević

PETRINJA

UPOZNAJMO HRASTOVIČKU GORU

(izvadak)

Hrastovičku ili, kako je neki nazivaju, Hrastovačku goru smatramo općenito sjevernim izdankom Zrinske gore. Pod imenom Zrinska gora podrazumijeva se gorsko područje omeđeno rijekama Kupom, Savom, Unom i Glinom. Njezin je glavni dio Šamarica, na kojoj je stari grad Zrin. (po njemu je i gora dobila ime), a zapadno od Šamarice između rječica Petrinjčice i Gline prostire se Trgovska ili Bužimska gora. Dok se ovaj dio pruža u smjeru istok - zapad, Hrastovička gora se pruža u smjeru sjeverozapad – jugoistok, a kako je izrazitije odijeljena od glavnog masiva riječnim dolinama, neki joj osporavaju pripadnost Zrinskoj gori i smatraju je dijelom nižeg gorja što se proteže od rijeke Kupe nizvodno od ušća rijeke Gline u pravcu jugoistoka do rijeke Sunje kod sela Hrastovca (otud drugi naziv Hrastovačka g.?). Ovo nisko gorje nikada nije imalo jedinstveno ime. Hrastovičkom gorom nazivamo najviši dio tog područja omeđen potokom Utinjom i rječicom Petrinjčicom te cestama koje povezuju sela Cepeliš i Hrastovicu te Gornju Bačugu i Pecki. Na vojnim kartama je označena kao Vučjak, Vučnjak i Java, a najviši vrh kao Cepeliš (415 m). Cepeliš je danas ime sela koje se prostire na sjevernim padinama ove gore od sela Križa prema selu Hrastovici. Uobičajeni narodni naziv za najviši vrh je Piramida.

Hrastovička gora je za ljubitelje prirode postala zanimljiva početkom dvadesetih godina 20. stoljeća, da bi s osnivanjem podružnice HPD-a Zrin u Petrinji 1922. godine postala i područjem djelovanja planinara. Uređuju se staze do Peckog jezera i vrha gore, a 1926. na vrhu je izgrađen vidikovac. To je osmi vidikovac u povijesti HPD-a. Godine 1933. povišen je na 16 metara. Planinari iz Petrinje 2. listopada 1938. otvaraju uz vidikovac kuću, da bi je zbog velikog posjeta već sljedeće godine proširili. To je bilo vrijeme procvata Hrastovičke gore u planinarskom smislu. U toku rata kuća, vidikovac su uništeni, a i Pecko jezero presušuje. U poslijeratnom razdoblju bilo je nekoliko pokušaja da se obnovi planinarska djelatnost u Petrinji i Sisku i revitalizira Hrastovička gora, no bez uspjeha. Tek 1979. godine s osnivanjem PD *Petrinja* (1984. g. mijenja ime u PD *Gavrilović*) i osnivanjem PD *Sisak* u Sisku oživljava planinarstvo na Hrastovičkoj gori, uređuju se staze i stvaraju uvjeti za dolazak planinara iz drugih sredina. U goru se može doći s tri strane: iz Petrinje, iz sela Hrastovice i iz sela Donje Budičine odnosno Gornje Bačuge (autobusna st. Zelena dolina ili željeznička st. Kraljevčani, dok su vlakovi vozili na toj pruzi!).